

OULU SINFONIA

Yasuo Shinozaki
Corey Cerousek

TORSTAINA 11.2.2010 KLO 19
MADETOJAN SALI

Ohjelma

Torstaina 11.2. klo 19 – Madetojan sali

Yasuo Shinozaki
kapellimestari

Corey Cerovsek
viulu

Ludwig van Beethoven (1770–1827):

Fidelio-alkusoitto op. 72 (Allegro)

Max Bruch (1838–1920):

Viulukonsertto nro 1 g-molli op. 26

Vorspiel (Allegro moderato – Adagio)

Finale (Allegro energico)

VÄLIIKA

Antonin Dvorak (1841–1904):

Sinfonia nro 8 G-duuri op. 88

Allegro con brio

Adagio

Allegretto grazioso

Allegro ma non troppo

Konsertti päättyy noin 20.40.

Ludwig van Beethoven: Fidelio-alkusoitto op. 72

paini Fidelio-oopperansa alkusoittojen kanssa useammankin erän: Leonore I valmistui Prahaan 1807, Leonore II alkuperäiseen ensi-iltaan 1805 ja Leonore III seuraavan vuoden uusintaan. Säveltäjä sinetöi lopputuloksen vuonna 1814 Fidelio-alkusoitollaan op. 72.

Fidelio kuuluu dramaturgialtaan ns. lunastusoopperoiden joukkoon ja sen vapaustematiikka puki ylevään muotoon Ranskan vallankumouksen markkinoimia ja Beethovenin kannattamia ihanteita. Florestan on Pizarro-tyrannin poliittinen vanki, jonka puolisonsa Leonore (mieheksi naamioituneena nimellä Fidelio) pelastaa tyrmästä.

Varhaisemmissa Leonore-alkusoitoissa Beethoven oli kertonut orkestraalisin keinoin koko tarinan, mutta Fidelio-alkusoitossa hän keskittyy pohjustamaan draamaa viitteellisemmin. Valoisien ja synkkien aiheiden vaihtelu antaa kylliksi osviittaa siitä mitä on tulossa. Alkusoiton päätös E-duurissa (Leonore-alkusoittojen C-duurin sijaan) kuvastaa myös teoksen valmistelevaa luonnetta.

Antti Häyrynen

Max Bruch: Viulukonsertto nro 1 g-molli op. 26

Protestanttiseen juutalaissukuun syntyneellä Max Bruchilla (1838-1920) oli suvussaan teologeja kahdensadan vuoden ajalta. Kiinnostuksen musiikkiin hän perikin laulunopettaja-äidiltään, suuntautuen ammattiopintoihin Kölnissä mm. Ferdinand Hillerin ja Carl Reinecken johdolla. Ensimmäinen kolmesta sinfoniasta valmistui jo vuonna 1852, mutta ensimmäinen viulukonsertto op. 26 vaati pitkän työn vuosina 1857-68.

G-molli-konserton ensimmäinen versio kantaesitettiin säveltäjän johdolla jo vuonna 1866, mutta yhteistyö viulutaiteilija Joseph Joachimin viivytti lopullisen version valmistumisesta vuoteen 1868. Joachimin panos teoksen suosioon oli niin ratkaiseva, ettei Bruch vielä neljäkymmentä vuotta myöhemmin ollut halukas asiaa koskevan kirjeenvaihdon julkaisemiseen.

Viulukonsertosta tuli juuri valtavan menestyksenä vuoksi Bruchin säveltäjäuran murheenkryyni. Kaksi myöhempää viulukonserttoa, Skottilainen fantasia, suuri serenadi viululle ja orkesterille ja monet muut teokset yrittivät turhaan toistaa esikoiskonserton onnistumista.

Bruch suhtautui vuosien myötä g-molli-konserttoon yhä katkerammin, kirjoittaen vuonna 1903 viulisteista: "Siellä he odottavat valmiina... syöksykseen eteeni ja soittaakseen minulle ensimmäistä konserttoani. Piru heidät periköön! Aivan kuin en olisi säveltänyt muita, yhtä hyviä konserttoja!"

Persoonallisen latauksen g-molli-viulukonserttoon tuo myös romanttinen mollisuus, josta orkesterijohdanto (Vorspiel) patarumputremolon saattamana kohoaa. Kaihomielisten puhallinkutsujen kehystämänä sooloviulu muotoilee ensimmäiset, improvisatoriset säkeensä. Kiihkeänä käynnistyvän päätaiteen (Allegro moderato) viulumelodiasta voi erottaa Mendelssohnin vaikutuksen, mutta intensiteetti pyörii kohtuullisesta temposta huolimatta kovemmilla kierroksilla. Hymyilevä sivuteema pehmentää jylhää vaikutelmaa.

Lyhennetyt sonaattimuodon kehityksessä orkesteri huolehtii muodollisista välisoitosta ja solisti kehittää teemoja mielikuvitukseksikaammin. Johdantojakson kertauksessa solisti karkaa taiturilliseen kadenssiin, jonka jälkeen orkesteri kääntää kurssin duuriin ja kohti ilman taukoa seuraavaa auvoista hidasta osaa (Adagio).

Hitaan osan sulokasta viululinjaa ylevöittää puhaltimien esittelemä koraaliteema. Soolosoittimen eri rekisterit tulevat niin parhain puolin esitellyksi, että sopii epäillä liekö pianistin koulutuksen saanut Bruch osasi kaartaa cantabile-melodiaa niin sattuvasti.

Kahden tummasävyisen ja tunteellisen osan jälkeen edelleen ilman taukoa käynnistyvä finaali (Allegro energico) purkautuu esiin riemukkaasti kuin kevätpuuro. Leikkitelevästä ja virtuoosisesta otteesta huolimatta rytmiikka ja kaihoiset silmäykset taaksepäin ylläpitävät teoksen perusluonteen. Päätyksen Bruch lataa vielä lisää ruutia ja tulinen loppusuora toimii solistin viimeisenä kiitoratana tiellä tähtiin.

Antti Häyrynen

Antonin Dvorak: Sinfonia nro 8 G-duuri op. 88

Antonin Dvorakin (1841-1904) varhaiset sinfoniat seurasivat klassisia esikuvia, vaikka orkestraatiosta erottui myös wagnerilainen vaikutus. Viidennestä, Simrockin vanhassa ja sekaannusta aiheuttaneessa luetteloinnissa kolmannesta, sinfoniasta eteenpäin Dvorak ryhtyi käyttämään järjestelmällisesti slaavilaisia sävelaiheita sekä persoonallisia rakenneratkaisuja.

Dvorak säilyi koko elämänsä vanhan ajan maalaismiehenä, joka kotitilallaan Vysokassa kasvatti kyyhkysii ja Prahan konservatoriossa opettaessaan lähetti oppilaitaan läheiselle rautatieasemalle

tarkistamaan vetureiden numeroita. Junaharrastus koitui oikeastaan hänen kohtalokseen kun hän kylmettyi kuolinvuonnaan vetureja tarkkaillessaan.

Dvorakin slaavilaisuus ei ollut Smetanan ylvästä patriotismia tai Janacekin realismia, vaan hänen kansallisromantiikkansa oli suoraluonteista, hyväntuulista, enemmän luontovaikutelmista kuin sankariteoista kumpuavaa, enemmän nostalgista kuin intohimoista, voimakkaimpana tragedian asteena useimmiten riipaiseva kaiho ja koti-ikävä.

Vuonna 1889 valmistuneessa kahdeksannessa sinfoniassaan op. 88 Dvorak loi melodisesti ja rakenteellisesti tasapainoisimman teoksensa. Teos kantoi aikaisemmin lisänimeä "Englantilainen" siitä epäolennaisesta syystä, että Dvorak vaihtoi teosta julkaistessaan niskoittelevan saksalaiskustantajansa Simrockin brittiläiseen Novelloon. Englantilaislehdille Dvorak mainitsi uuden sinfoniansa sukulaisuudesta Beethovenin "Pastoraalisinfonian" kanssa.

Sinfonian kaksi ensimmäistä osaa kiinnittävät huomiota monilla omaperäisillä ratkaisuillaan. Ensimmäinen osa (Allegro con brio) suorastaan hukuttaa kuulijan hehkeisiin sävelmiin, joita säveltäjä ammensi Vysokan loppukesän luonnosta ja linnunlaulusta. Juhlallinen johdantoteema g-mollissa selloilla, fagotilla ja klarinetilla valmistelee huilun esittelemän vapautuneen G-duuri-teeman, jota pienen kiihdytyksen jälkeen seuraa sellojen ja alttojen hymnimäinen sävelmä. Orkesteri kuohahtaa jälleen ja toisessa jaksossa esitellään kolme uutta teemaa: eleginen jousiteema h-mollissa, päättäväinen marssiaihe H-duurissa sekä pieni hymnimäinen idea. Orkesteri riistäytyy nyt vielä massivisempaan purkaukseen, löytääkseen itsensä lopussa alusta, juhlallisesta johdantoteemasta.

Tällainen yksityiskohtainen kuvailu kertoo Dvorakin pyrkivän sinfoniseen yhtenäisyyteen uusin menetelmin: teemoja on tarjolla yltäkylläisesti ja vain osaa niistä kerrataan tai kehitellään – näistä tärkeimpänä huilun esittelemä mottoaihe. Mutta myös johdantoaihe on kehittäessä mukana kohotessaan ensimmäisessä orkesterihui-pennuksessa trumpettien fortissimoon. Usein teemojen kehittäly jää kuitekin sivuun energiavirtojen rynnistäessä eteenpäin ja kiihkeiden rytmien ja pauhuvan orkestraation ryöstäessä pääosan viimeistään voitokkaasti vasaroivassa loppunousussa.

Hidas osa (Adagio) on itse asiassa sävelrunoelma, jonka luonnon-tuntua korostavat puhaltimien liverrys- ja kutsuaiheet. Jousien tarttuessa aiheisiin alun hienoinen melankolia kärjistyy suruksi, joka väistyy onnellisen duuritaitteen tieltä.

Tässä jaksossa Dvorak jäljittelee maalaiskylän kansansoittajien tyyliä sooloineen ja säestyskuvioineen, nostaen koko näkymän fortehuipennuksessa lintuperspektiiviin. Sen jälkeen sävelkuvat virtaavat ohi käänteisessä järjestyksessä. Tuskainen mollivariaatio

tyhjentää taustalla kehittyneen jännitteen ja pelimannikohtauksen kertaus hälventää pahat aavistukset, vaikka vielä päätöstahdesita erottuu varjoja.

Kolmas osa (Allegretto grazioso) on intermezzo Dvorakin ystävän Brahmsin sinfonisten välisosien tapaan, mutta muistuttaen myös Tshaikovskin viidennen sinfonian valssia. Dvorakin kaihoisa ranskalaistyylinen (3/8) valssi kehystää kansanomaista triotaitetta ja osan päättää erikoinen marssimainen kooda, jonka loppudiminuendosta kasvaa esiin finaalin (Allegro ma non troppo) käynnistävä trumpettifanfaari.

Viimeinen osa, teema variaatioineen ja kertauksineen on ratkaisuiltaan yksinkertaisempi kuin edeltävät. Raikuva fanfaari on peräisin ensimmäisestä osasta ja se huipentaa tapahtumat myös keskellä turkkilaisittain lonksuvaa muunnelmaa. Tunnelmallinen hidastus pitkin puhallinsooloineen tuntuu saattelevan teoksen rauhan satamaan, kunnes repäisevä loppukiihdytys iskee peliin kaiken mitä hihasta vielä löytyy.

Antti Häyrynen

W.A. MOZART
TAIKAHUILU

Toukokuussa 2010. Liput myynnissä nyt!
www.taikahuilu.com

lippu.fi + **0600 900 900**
1,75 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

Yasuo Shinozaki

Yasuo Shinozaki syntyi Japanissa, jossa hän myös aloitti kapellimestariopintonsa. Hän jatkoi opintojaan Leopold Hagerin oppilaana Wienin musiikkikorkeakoulussa, Myung-Whun Chungin oppilaana Accademia Musicale Chigianassa Siennassa sekä Seiji Ozawan ja Bernard Haitinkin johdolla Tanglewoodissa.

Vuonna 2000 hän sai toisen palkinnon Toisessa Kansainvälisessä Jean Sibelius -kapellimestarikilpailussa. Hän sai välittömästi kilpailun jälkeen kutsut Helsingin ja Turun kaupunginorkestereihin. Shinozaki on työskennellyt Suomessa myös Radion sinfoniaorkesterin, Tampere Filharmonian ja Tapiola Sinfoniettan kanssa.

Työskennellessään Los Angelesin Filharmonikoissa Esa-Pekka Salosen avustavana kapellimestarina elokuusta 2001 syyskuuhun 2004 Shinozaki johti yli 40 konserttia. Walt Disney Concert Hallin kausikonserttien lisäksi hän johti orkesteria myös mm. Hollywood Bowlissa sekä sen alueellisilla kiertueilla. Hän esiintyi myös Los Angelesin Filharmonikkojen Uuden musiikin ryhmän kanssa.

Nykyään Lontoossa asuva Shinozaki on johtanut Japanissa mm. Tokion Filharmonikkoja ja New Japan Philharmonic -orkesteria sekä työskennellyt kapellimestarina Tokion Nikikai -oopperassa ja Japanin Kansallisoopperassa, jossa hän teki oopperadebyyttinsä Mozartin Figaron häiden parissa. Iso-Britanniassa hän on johtanut Bournemouthin sinfoniaorkesteria, BBC Scottish Symphony Orchestraa ja BBC Filharmoniaa. Tulevaisuuden kiinnitykset vievät hänet mm. Latviaan, Belgradiin, Galiciaan, Västeräsiin ja Nürnbergiin.

Corey Cerovsek, viulu

Pariisissa asuvan kanadalaisviulistin Corey Cerovsekin (s. 1972) konserttikalenteriin ovat kuuluneet esiintymiset Pohjois-Amerikassa mm. Bostonin, Philadelphian, San Fransiscon, Cincinnatin sekä Toronton orkestereiden solistiksi. Hän on konsertoinut Islannissa, Hong Kongissa, Japanissa ja Kiinassa mm. Zubin Mehtan, Charles Dutoit'n, Michael Tilson Thomasin ja Neeme Järven johtamien orkestereiden solistiksi.

Resitaaleissa Cerovsek on myös esiintynyt ympäri maailman: Kennedy Center (Washington), Place des Arts (Montréal), Wigmore Hall (Lontoo) ja Théâtre du Châtelet (Pariisi). Hän on myös uuttera kamarimuusikko, joka esiintyy säännöllisesti Verbierissä, Kuhmossa ja Tanglewoodissa.

Corey Cerovsekin uusin levytys on Hannu Linnun johtaman Lausannen kamariorkesterin kanssa. Hän soittaa Wienawskin 2. ja Vieuxtemp 5. viulukonsertot. Vuonna 2006 hän levytti yhdessä pianisti Paavali Jumppasen kanssa Beethovenin viulusonaatteja. Levytys on voittanut mm. arvostetun Midem-palkinnon.

Corey Cerovsek valmistui vain 18-vuotiaana Josef Gingoldin viulu-
luokalta Indianan yliopistosta. Hän soittaa "Milanollo" Stradivariuk-
sella vuodelta 1728. Sitä ovat soittaneet myös mm. Christian Ferras,
Giovanni Battista Viotti ja Nicolò Paganini.

Weekend Menu. Hyvää vapaailtaa!

Perjantaisin ja lauantaisin
klo 16:sta eteenpäin
erikoismenu vain 38 euroa.

hg
HUGO

Ravintola Hugo / Rantakatu 4, Oulu
puh. 020 143 2200 / www.uusiseurahuone.com

KALEVA

Galaxo®

SIBERIA

Kuukauden orkesterilainen

Tapaamme joka kuukausi Oulu Sinfonian muusikon, joka kertoo työstään ja itsestään.

Orkesterin soiva kuva

Lapsena Ismo Sirén luuli, että Beethoven-putkiradioon mahtuu soittamaan kokonainen orkesteri.

Kun lukiolainen Ismo Sirén matkasi viuluineen kerran viikossa Seinäjoelta Helsinkiin Sibelius-Akatemian nuoriso-osastolle, hän tiesi jo, että hänestä tulee viulisti. Putkiradion salat olivat auenneet, mutta musiikin ihmeellinen maailma oli yhä tallella. Jopa niin ihmeellinen, että joitakin vuosia myöhemmin, akatemian pääaineopiskelijana, hän suoritti yhden suuntautumisvaihtoehdon sijasta kaikki kolme: orkesterimuusikon, pedagogin sekä solistin ja kamarimuusikon. Ei mikään pikku juttu.

Pikku juttu ei myöskään ole miehen musiikillinen ura. Jos koettaa saada sen mahtumaan yhdelle sivulle, käy niin kuin orkesterille ja putkiradiolle: tulee ahdasta.

Oulun kaupungin omassa orkesterissa Ismo on vaikuttanut 20 vuotta. Suurelle yleisölle hän on mies, joka nostattaa jousiston seisomaan kapellimestarin saapuessa. Se on yksi I konserttimestarin tehtävistä.

Konserttimestari on kapellimestarin lähin työtoveri, linkki kapellimestarin ja orkesterin välillä. Hän on myös intendentin ja

orkesterin yhdysmies. Hän osallistuu ohjelmiston suunnitteluun sekä hoitaa suhteita kaupunkiin päin. Kuten Ismo itse sanoo: työnä on orkesterin koko soiva kuva.

Viulun hankki Ismon isoisä, kun Ismo oli kymmenen. Sen jälkeen vauhti on ollut kova. Lukioikäisenä hän jo opetti, oli Seinäjoen kaupunginorkesterin II viulun äänenjohtaja ja kvartetin II viulisti. Opiskellessaan hän soitti teatterissa, studiomuusikkona ja erilaisilla keikoilla, sittemmin myös Radion sinfoniaorkesterissa.

Savonlinnan oopperajuhlien orkesterissa on vierähtänyt 22 kesää. Erityisen korkealle hän arvostaa Olli Mustosen kutsun saapua Helsingin Festivaaliorkesterin konserttimestariksi kiertueille mm. Aasiaan.

Konserttimestari pitää jokaista kokemusta tärkeänä oman ammatitaitonsa kannalta. Hän näkisi mieluusti myös Oulu Sinfonian saavan mahdollisuuden kehittyä edelleen. Se vaatisi mm. kiertueita, radiointeja ja levytyksiä, joihin orkesteri puolestaan tarvitsisi tukea myös kaupungilta päin.

Harrastukseksen Ismo lenkkeilee. Matkoilla kiinnostavat taidemu-
seot. Kotona kädenjälki näkyy ruuanlaitossa. Sen verran puskaradio paljastaa, että muusikko uskaltaa olla laaja-alainen myös keittiössä. Keittokirjat pysyvät hyllyssä ja liemikuutiot kaupassa.

Mari Siliämaa

Kuva: Juha Sarkkinen

Seuraavat konsertit

Torstai 18.2. klo 19

Madetojan sali

Peter Csaba, kapellimestari

Valeria Resjan, piano

Sakari Suoninen, trumpetti

Bartok – Šostakovič – Schumann

Liput 19/15/6 €

Sunnuntai 28.2. klo 14

Ismo Sirén, liidlaus

Oulu Sinfonian jouset

Museon pääsymaksu 3/1/vapaa pääsy.

Lippuja vain Oulun Taidemuseosta.

Perjantai 12.3. klo 19

**Oulun kaupunginteatteri,
Suuri näyttämö**

Charlie Parker with Strings

Kirmo Lintinen, kapellimestari

Jukka Perko, saksofoni

Liput 22 €

Torstai 18.3. klo 19

Madetojan sali

America! America! America!

Jaakko Kuusisto, kapellimestari

Iiro Rantala, piano

Liput 18/14 €

Sunnuntai 21.3. klo 19

Tulinbergin sali

Barents Composer Orchestra

3 maata, 3 säveltäjää, 15 muusikkoa

Jukka Mylly, kapellimestari, Jukka Perko,

saksofoni, Anna-Mari Kähärä, laulu

Hagens – Lund – Roman

Liput 15/12 €

Liput Lippupisteestä Stockmannin 3. kerros (palvelumaksu 1,50 €/lippu)

Lippupisteen puhelinpalvelu 0600-900 900 (1.75 €/min+pvm)

tai ovelta tuntia ennen konserttia.

Musiikkijuhlien konsertit Lippupalvelun kautta.